

Менеджмент

УДК 657.1:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15483568>

**Цифрові технології підвищення ефективності обліку на підприємстві в
умовах формування дієвої системи аналітичного менеджменту**

Галина Ярославівна Левків

доктор економічних наук, професор кафедри
менеджменту і бізнес-адміністрування

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького,

м. Львів, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-5909-3390>

Ірина Богданівна Франчук

кандидат економічних наук, доцент кафедри
менеджменту і бізнес-адміністрування

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького,

м. Львів, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-3166-4921>

Галина Зіновіївна Леськів

кандидат технічних наук, доцент,

Кафедра менеджменту та економічної безпеки

Львівський державний університет внутрішніх справ,

м. Львів, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-4900-9466>

Оксана Степанівна Грицак

кандидат економічних наук, доцент кафедри
обліку, фінансів та готельно-ресторанної справи
Національного лісотехнічного університету України,
м. Львів, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-0571-7487>

Прийнято: 05.05.2025 | Опубліковано: 19.05.2025

***Анотація.** Метою статті є обґрунтування ролі цифрових технологій у підвищенні ефективності обліку на підприємстві в умовах формування дієвої системи аналітичного менеджменту. Об'єктом дослідження виступають цифрові трансформації в обліковій системі підприємств. Саме цифрові технології забезпечують інтеграцію облікових процесів з інструментами аналітичного менеджменту, що дозволяє підприємствам своєчасно приймати обґрунтовані управлінські рішення. Враховуючи динамічні зміни у зовнішньому середовищі та зростання вимог до швидкості обробки даних, тема дослідження є надзвичайно актуальною. У статті визначено й обґрунтовано актуальність цифрових технологій у системі сучасного обліку підприємства. Доведено, що цифрова трансформація облікових процесів є необхідною умовою побудови дієвого аналітичного менеджменту, заснованого на об'єктивній, своєчасній та інтегрованій аналітичній інформації. Охарактеризовано чотири ключові цифрові технології, які забезпечують підвищення ефективності обліку: ERP-системи, хмарні рішення, інструменти бізнес-аналітики та технології штучного інтелекту. Встановлено, що кожна з них створює умови для автоматизації обробки облікової інформації, її візуалізації, прогнозування та оперативного реагування. Доведено, що цифрові технології забезпечують прямий зв'язок між кожним рівнем управління та специфікою облікових функцій. Особливу увагу приділено аналітичному обґрунтуванню динаміки*

впровадження технологій штучного інтелекту у сфері обліку підприємств України впродовж 2020–2024 років. Встановлено, що з початком повномасштабного збройного вторгнення у 2022 році попит на автоматизовані системи значно зріс, а частка підприємств, які інтегрували штучний інтелект в облікову практику, майже подвоїлась. Обґрунтовано, що в умовах невизначеності, цифровізація обліку виступає основою для ефективного прийняття управлінських рішень, збереження ресурсного потенціалу та посилення економічної безпеки.

Ключові слова: *цифрові технології, облік, аналітичний менеджмент, ERP-система, бізнес-аналітика, штучний інтелект, підприємство, облікова інформація*

Digital technologies for increasing the efficiency of accounting at an enterprise in the conditions of forming an effective system of analytical managementI

Halyna Levkiv

Stepan Gzhytskyi National University of
Veterinary Medicine and Biotechnologies,
Lviv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-5909-3390>

Iryna Franchuk

Stepan Gzhytskyi National University of
Veterinary Medicine and Biotechnologies,
Lviv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-3166-4921>

Halyna Leskiv

Lviv State University of Internal Affairs,

Lviv, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-4900-9466>

Oksana Hrytsak

Ukrainian National Forestry University,

Lviv, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-0571-7487>

Abstract. *The purpose of the article is to substantiate the role of digital technologies in increasing the efficiency of accounting at the enterprise in the context of the formation of an effective analytical management system. The object of the study is digital transformations in the accounting system of enterprises. It is digital technologies that ensure the integration of accounting processes with analytical management tools, which allows enterprises to make timely informed management decisions. Given the dynamic changes in the external environment and the increasing requirements for data processing speed, the topic of the study is extremely relevant. The article identifies and substantiates the relevance of digital technologies in the modern accounting system of the enterprise. It is proven that the digital transformation of accounting processes is a necessary condition for building effective analytical management based on objective, timely and integrated analytical information. Four key digital technologies that ensure increased accounting efficiency are characterized: ERP systems, cloud solutions, business analytics tools and artificial intelligence technologies. It is established that each of them creates conditions for the automation of accounting information processing, its visualization, forecasting and operational response. It is proven that digital technologies provide a direct connection between each level of management and the specifics of accounting functions. Particular attention is paid to the analytical substantiation of the dynamics*

of the implementation of artificial intelligence technologies in the accounting of enterprises of Ukraine during 2020–2024. It is established that with the beginning of the full-scale armed invasion in 2022, the demand for automated systems has increased significantly, and the share of enterprises that have integrated artificial intelligence into accounting practice has almost doubled. It is substantiated that in conditions of uncertainty, the digitalization of accounting serves as the basis for effective management decision-making, preservation of resource potential and strengthening economic security.

Keywords: *digital technologies, accounting, analytical management, ERP system, business analytics, artificial intelligence, enterprise, accounting information*

Постановка проблеми. В умовах трансформаційної економіки, стрімкого розвитку зовнішнього середовища та активного переходу підприємств до цифрової моделі функціонування, важливим завданням стає забезпечення ефективного та оперативного обліку як основи для формування аналітичної інформації. Саме цифрові технології забезпечують інтеграцію облікових процесів з інструментами аналітичного менеджменту, що дозволяє підприємствам своєчасно приймати обґрунтовані управлінські рішення. Враховуючи динамічні зміни у зовнішньому середовищі та зростання вимог до швидкості обробки даних, тема дослідження є надзвичайно актуальною.

Структура статті передбачає: аналіз останніх досліджень і публікацій; формування мети й завдання дослідження; виклад основного матеріалу й формування висновків по результатам дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження акцентують увагу на тісному взаємозв'язку між управлінським обліком і системами аналітичного менеджменту в контексті цифрових трансформацій [1-15]. Відтак, до прикладу, Задорожний З., Муравський В., Семанюк В. та Гуменна-Дерій М. у своїй праці [1] визначають глобальні принципи управлінського обліку як основу ресурсного забезпечення підприємства, підкреслюючи важливість інтеграції цифрових рішень для формування

інформаційної аналітичної бази. Головацька С.І. [2] досліджує актуальні аспекти впровадження систем електронного обліку і звітності, наголошуючи на їхній ролі у забезпеченні прозорості та контролю внутрішніх процесів. Пушкар М.С. і Пушкар М.Р. [3] доводять, що управлінський облік є невід’ємною складовою загальної інформаційної системи підприємства, яка формується на основі цифрових даних облікового характеру. Толстова А.В. та Мизніков І.О. [4] обґрунтовують особливості формування системи управління підприємством в умовах цифровізації, виокремлюючи потребу у впровадженні адаптивних цифрових інструментів у сферу обліку. Васькало Н.М. [5] розглядає питання облікового відображення інформації про необоротні активи, звертаючи увагу на важливість її якісного представлення в цифрових системах звітності. Ясінська А.І. [6] охарактеризовує етапи впровадження автоматизованої системи управлінського обліку, що дозволяє підприємствам підвищити ефективність управління за рахунок цифрової обробки облікової інформації. Скрипник С., Костенко Ю. та Курей О. [7] акцентують увагу на функціонуванні управлінського обліку в умовах кризових явищ, доводячи необхідність використання цифрових технологій для мінімізації ризиків та підвищення стабільності аналітичної системи. У підручнику під редакцією Бутинця Ф.Ф. [8] висвітлено специфіку обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням вимог автоматизації, особливо у сфері інтеграції аналітичної інформації. Н. Правдюк [9] зазначає соціальні аспекти бухгалтерського обліку, включаючи вплив цифрових інновацій на професійну роль облікових працівників та трансформацію внутрішнього середовища.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Віддаючи належне науковому внеску дослідників у галузі обліку, цифрових технологій та аналітичного менеджменту, слід зазначити, що проблема цифрових трансформацій облікових процесів у контексті формування дієвої системи аналітичного менеджменту підприємства все ще залишається недостатньо висвітленою в міждисциплінарному аспекті. Результати проведеного дослідження можуть бути використані у практичній діяльності підприємств

різних галузей для підвищення ефективності управлінського обліку, зміцнення економічної безпеки, формування гнучкої системи прийняття рішень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування ролі цифрових технологій у підвищенні ефективності обліку на підприємстві в умовах формування дієвої системи аналітичного менеджменту. Об'єктом дослідження виступають цифрові трансформації в обліковій системі підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Потреба в сучасних технологічних рішеннях для обліку пов'язана зі зростаючим обсягом облікової інформації, що генерується на підприємствах у процесі їх господарської діяльності. Відсутність автоматизації призводить до втрати часу, зниження якості даних, неможливості оперативного аналізу та управлінського реагування. Цифрові технології дозволяють інтегрувати облікову інформацію у централізовані системи, де вона перетворюється на аналітичну інформацію, необхідну для аналітичного менеджменту. У сучасних умовах зовнішнього середовища підприємства мають потребу у точних та актуальних даних, що відображають реальний стан ресурсів, зобов'язань, фінансових потоків та економічних результатів діяльності. Формування системи аналітичного менеджменту передбачає постійний моніторинг та аналіз фінансових та нефінансових показників, які без якісного обліку неможливо отримати. Використання цифрових технологій в обліку створює фундамент для подальшого перетворення первинної інформації в аналітичну.

На практиці цифровізація обліку вимагає переосмислення ролі облікових працівників, які стають не лише реєстраторами фактів господарської діяльності, а й активними учасниками процесу формування аналітичної інформації. Це призводить до зміни компетентнісного підходу в управлінні персоналом облікових служб: акцент переноситься з рутинного виконання на аналітичне мислення та вміння працювати з цифровими інструментами. Застосування таких технологій як ERP-системи, облікові модулі в Power BI, автоматизовані

платформи звітності – стає не модною тенденцією, а обов’язковою умовою ефективного функціонування підприємства (табл.1).

Таблиця 1

Ключові цифрові технології підвищення ефективності обліку на підприємстві

Технологія	Суть і зміст
ERP-системи (Enterprise Resource Planning)	ERP-системи є комплексними цифровими платформами, що забезпечують централізоване управління обліковими, фінансовими, виробничими, логістичними та кадровими процесами підприємства. Їх основна перевага полягає у можливості інтеграції всіх облікових функцій в єдине цифрове середовище з уніфікованими стандартами введення, обробки та візуалізації даних
Хмарні технології та онлайн-бухгалтерія	Хмарні платформи (cloud accounting) забезпечують безперервний доступ до облікової інформації в реальному часі з будь-якого місця, що особливо важливо для підприємств, які працюють у динамічному або розподіленому середовищі
Інструменти бізнес-аналітики (BI – Business Intelligence)	ВІ-платформи, такі як Power BI, Tableau чи Qlik Sense, забезпечують трансформацію облікової інформації у зрозумілі візуалізовані аналітичні моделі. Вони інтегруються з обліковими системами та автоматично зчитують дані для побудови інтерактивних панелей управління, графіків, діаграм та дашбордів, що дозволяє менеджерам швидко приймати обґрунтовані рішення
Технології штучного інтелекту в обліку	Штучний інтелект у сфері обліку дозволяє автоматизувати рутинні операції, виявляти аномалії в документації, здійснювати прогнозування фінансових показників та формувати сценарні моделі. Алгоритми машинного навчання можуть самостійно класифікувати облікові записи, аналізувати первинну документацію, виявляти ризики шахрайства та пропонувати оптимізаційні сценарії для подальшої діяльності

Сформовано авторами

Аналіз динаміки використання технологій штучного інтелекту в обліковій сфері підприємств України протягом 2020–2024 років демонструє поступове, але стійке зростання цифровізації облікових процесів, особливо в умовах повномасштабного збройного вторгнення, що почалося у 2022 році. Якщо у 2020 році лише 2,4% підприємств застосовували такі технології, то вже у 2024 році цей показник становив 11,7%, тобто зріс майже у п’ять разів. Це пояснюється не лише загальною тенденцією до цифрової трансформації, а й об’єктивною необхідністю оптимізувати внутрішні процеси в умовах високої

невизначеності, мобілізації ресурсів, руйнування традиційної інфраструктури та зростання ризиків (рис.1).

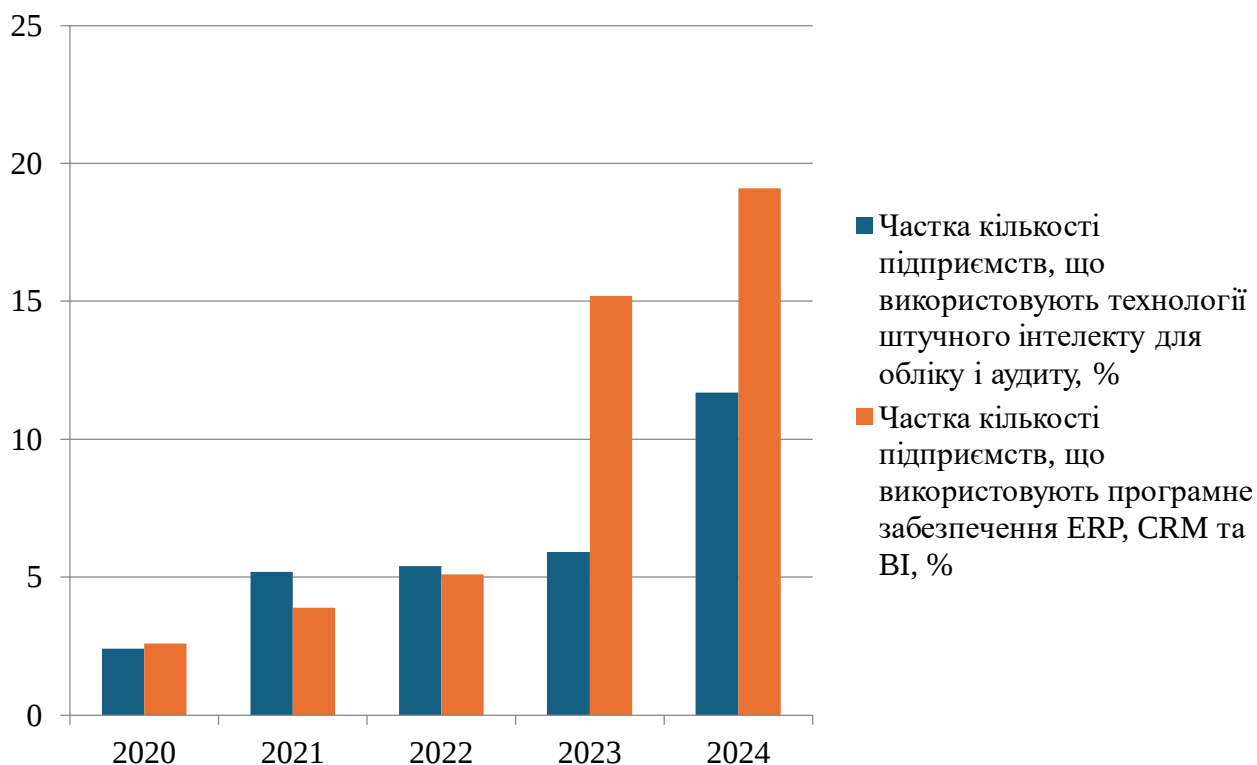

Рис.1. Динаміка зміни у використанні сучасних цифрових технологій в обліку підприємствами України за 2020-2024 рр, %

Сформовано авторами за даними джерел: [16]

Слід наголосити, що цифрові технології забезпечують не лише точність, а й високу швидкість обробки облікових даних. Це відкриває можливості для оперативного управління на основі реального часу, що особливо важливо в періоди кризових явищ, коливань попиту або змін у зовнішньому середовищі. Аналітичний менеджмент, який базується на даних, потребує саме таких рішень: швидких, надійних, гнучких та доступних у будь-який момент. Отже, цифровізація обліку є ключовою умовою адаптивності підприємства до змін. На нашу думку, ще одним вагомим аспектом є можливість стандартизації та уніфікації облікових процесів завдяки використанню цифрових рішень. Це дозволяє не лише уникати помилок, пов'язаних із суб'єктивністю ручного введення, а й забезпечує єдину аналітичну логіку при формуванні

управлінських звітів. Такі підходи створюють передумови для застосування технологій штучного інтелекту в аналізі даних, що значно підвищує потенціал аналітичного менеджменту (рис.2).

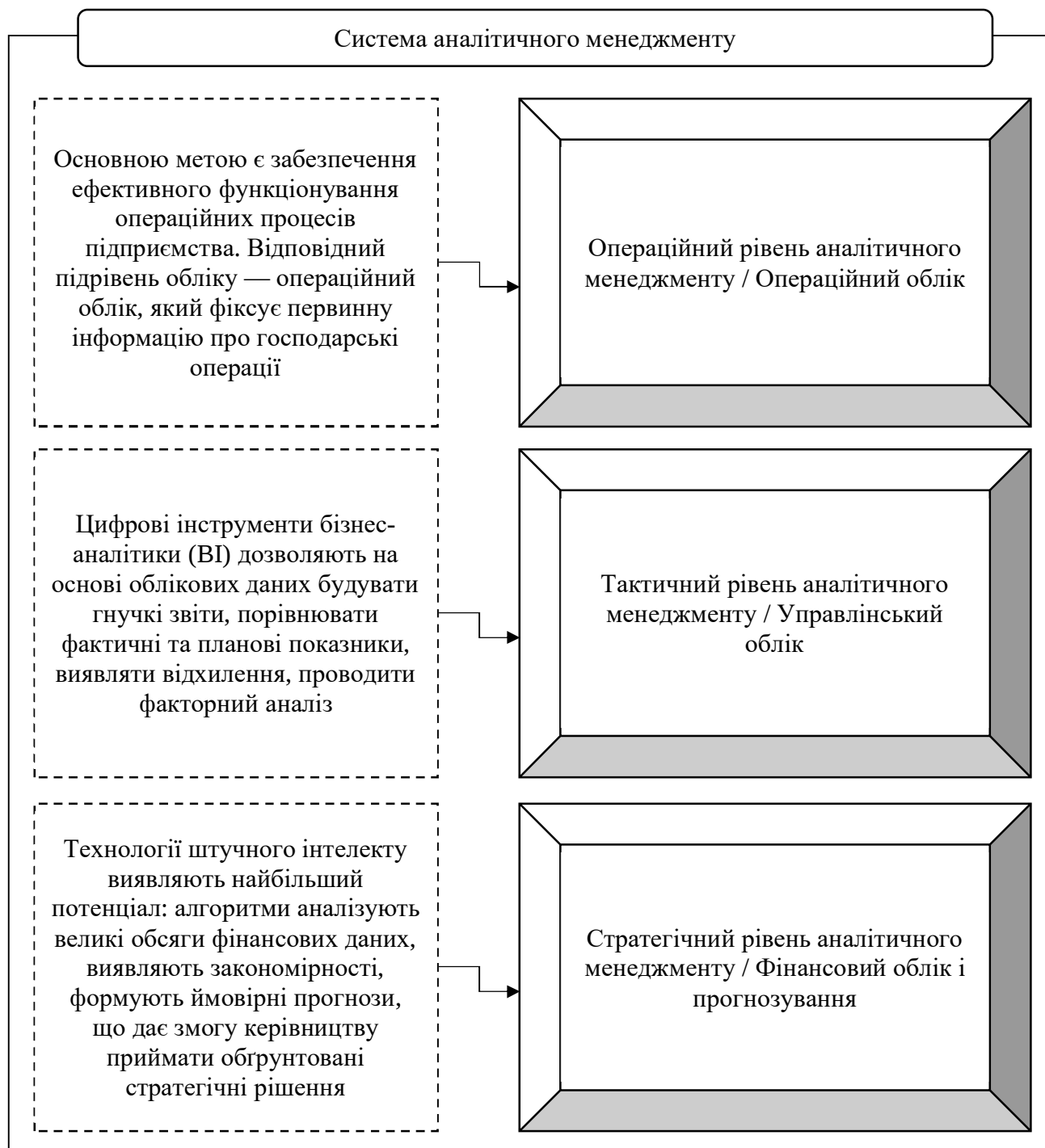

Рис.2. Місце цифрових технологій в системі аналітичного менеджменту сучасного підприємства

Сформовано авторами

Вважаємо, що без інтеграції цифрових технологій в облікову систему неможливо сформувати повноцінну аналітичну базу для прийняття управлінських рішень. Усе більше підприємств звертається до аналітичної трансформації, яка починається саме з обліку. Адже якість управління прямо залежить від якості даних, що використовуються.

Висновки. Підсумовуючи, можна стверджувати, що цифрові технології в обліку — це не лише технічне оновлення процесів, а й глибоке стратегічне перетворення управлінської моделі підприємства. Саме завдяки їм можливо забезпечити дієвий аналітичний менеджмент, що здатен оперативно реагувати на зміни середовища, підвищувати ефективність використання ресурсів і забезпечувати безпековий розвиток.

Список використаних джерел

1. Задорожний З., Муравський В., Семанюк В., Гуменна-Дерій М. Глобальні принципи управлінського обліку в системі забезпечення ресурсного потенціалу підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. № 3(44). С. 63–71.
2. Головацька С.І. Системи електронного обліку і звітності підприємств: актуальні аспекти. *Підприємництво і торгівля*. 2021. № 32. С. 11–16.
3. Пушкар М.С., Пушкар М.Р. Управлінський облік – складова загальної облікової системи інформації. *Вісник Економіки*. 2014. № 1. С. 94–110.
4. Толстова А.В., Мизніков І.О. Особливості формування системи управління підприємством в умовах цифровізації. *Менеджмент і маркетинг*. № 78-79. 2022. С. 179-188.
5. Васькало Н.М. Особливості відображення в обліку та звітності інформації про необоротні активи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015. № 1(45). С. 317–320.
6. Ясінська А.І. Етапи впровадження автоматизованої системи управлінського обліку. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. №9. 2023. С. 152-159.

7. Скрипник С., Костенко Ю., Курей О. Управлінський облік на підприємствах України в умовах кризових явищ. Економіка та суспільство. 2023. № 49.

8. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В., Пархоменко В.М. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих учбових закладів спеціальності «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця; 2-е вид., доп і перероб. Житомир : ПП«Рута», 2001. 544 с.

9. Правдюк Н.Л. Соціальні аспекти бухгалтерського обліку. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 12 (28) С. 91-101.

10. Задорожний З., Семенюк В. Розвиток облікової науки у світлі економічних та соціальних трансформацій. Вісник Економіки. 2021. № 3. С. 110–124.

11. Задорожний З.В., Аверкин Я.Ф. Управлінський облік: особливості та принципи. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2019. №1. С. 114–120.

12. Леськів Г. З., Левків Г. Я., Гобела В. В. Характеристика самоменеджменту тайого структурної сутності. Соціально-правові студії. 2021. No 4 (14). С. 132-136

13. Леськів Г., Левків Г. Менеджмент в умовах інновацій внаслідокзастосування технологій на базі штучного інтелекту: виклики при переходідо Індустрії 5.0. No 7(35).2024: Наукові інновації та передові технології. 278-285

14. Штангрет А., Силкін О. Безпекові аспекти управління персоналом в умовах гіпердинамічного зовнішнього середовища. № 9(37), 2024. Наукові інновації та передові технології. С. 227-237. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-227-237](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-227-237)

15. Штангрет А., Силкін О., Шляхетко В. Трудова міграція як зовнішня загроза для кадрової безпеки підприємства. № 10(38), 2024. Наукові інновації та

передові технології. С. 190-201. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10\(38\)-190-201](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-10(38)-190-201)

16. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>